

Kvalitetsredovisning för
Sundbybergs Montessoriförskola Badankan
2010

1 Inledning

Sundbybergs Montessoriförskola Badankan är ett föräldrakooperativ som bedriver förskoleverksamhet enligt Montessoripedagogiken. Badankan har funnits i drygt 20 år.

Förskolechef Anette Schreurs Julin. Kvalitetsredovisningen har tagits fram i samarbete mellan personalen och Badankans styrelse.

Verksamheten bedrivs av en ekonomisk förening utan vinstsyfte och finansieras till allra största delen av kommunala bidrag. När tillfälle ges söker Badankan bidrag från EU och olika stipendier, t.ex. för att delfinansiera personalens kompetensutveckling och förbättra lekredskapen på gården.

Alla föräldrar på Badankan måste vara medlemmar i föreningen. Badankans hela existens bygger på att föräldrarna engagerar sig, tar ansvar och arbetar ideellt i verksamheten. Det innebär bl.a. att föräldrarna förväntas vara med på ett antal gemensamma arbetsdagar, delta i olika arbetsgrupper och projekt samt hjälpa till vid sjukdom hos personalen. Utan föräldrarnas obetalda arbetsinsatser skulle Badankans verksamhet som den ser ut idag inte existera.

2 Förutsättningar

2.1 Styrelse

Styrelsen är ytterst ansvarig för Badankans verksamhet och väljs av alla föräldrar på föreningsstämman som äger rum 1 gång per år. Styrelsen består av ca 6 ordinarie ledamöter och ca 2 suppleanter.

Normalt har styrelsen ca 11 ordinarie styrelsemöten per år. Förskolechefen är adjungerad på alla ordinarie styrelsemöten. Vid behov hålls extra styrelsemöten.

Styrelsens arbete styrs bl.a. av föreningens stadgar, verksamhetsplanen samt allmänna lagar, regler och föreskrifter.

2.2 Förskolechef

Styrelsen utser förskolechefen och delegerar ansvaret för den dagliga verksamheten till henne. Förskolechefen och övrig personal har stor frihet och långtgående befogenheter att själva utforma den dagliga verksamheten och verka utifrån sin tolkning av Montessoripedagogiken.

Förskolechefen ska genom ett gott ledarskap planera, leda och följa upp den dagliga verksamheten samt i övrigt verka för en god arbetsmiljö och ett väl fungerande arbetslag där individuellt ansvar och personlig utveckling skapar trivsel. Exempel på personal –och verksamhetsutvecklande åtgärder är:

- Personalen ges utrymme att reflektera över verksamheten för att de ska kunna utforma arbetsplan, utvärdera och dokumentera gjorda erfarenheter.

- Personalen erbjuds möjligheter till vidareutbildning och föreläsningar som är relaterade till verksamheten.
- Personalen kan delta i interna utbildningar inom Montessoripedagogik och även annat t ex barnmassage, kommunikation m.m.
- Coaching av personalen i deras samtal med varandra, barn och föräldrar

2.3 Barngrupper

Badankans upptagningsområde är framförallt Sundbyberg, men även Stockholm och Solna.

Badankan har två avdelningar. På lilla avdelningen (ca 1-3 år) finns det ca 12 barn och på stora avdelningen (ca 3-6 år) ca 20 barn. Normalt börjar barnet på lilla avdelningen och går över till stora avdelningen vid ca 3 års ålder.

Badankan strävar efter en jämn fördelning mellan pojkar och flickor samt mellan olika åldrar. Periodvis blir fördelningen lite skev beroende på att vissa barn som flyttar inte kan ersättas med motsvarande barn.

Vi har flerspråkiga barn och föräldrar som kommer från andra länder än Sverige och förskolan kan bidra till att barn som tillhör de nationella minoriteterna och att barn med utländsk bakgrund får stöd i att utveckla en dubbel kulturtillhörighet. (Lpfö 98, sid 9)

Genom vårt fina kulturmaterial i Montessoripedagogiken blir det naturligt för barnen att bygga broar mellan olika kulturer. Som t ex bilder ifrån olika världsdelar, flaggor, kartor sång och musik. Detta sker i arbetet med barnen både individuellt och i grupp.

2.4 Personal

Badankan prioriterar hög personaltäthet. Normalt utgörs personalen av 3 Montessorilärare, 4 Montessoriasistenter/ barnskötare och 1 köksbiträde. Förskolan har en bra blandning av personal med såväl lång som kortare erfarenhet, vilket ger en bra balans i verksamheten. Förskolan tar emot lärarkandidater.

Nuvarande förskolechef har Montessorilärodbildning (Lärohööskolan) och ledarskapsutbildning.

Personalen är kunnig, engagerad och motiverad. Alla har gjort ett aktivt val att arbeta med just Montessori och inom ett föräldrakooperativ.

Kompetens är en förutsättning för Badankan att hålla hög kvalitet och nå vår målsättning med verksamheten.

Som anställd på Badankan uppmuntras man att vidareutbilda sig och sex av åtta fast anställda är Montessorilärare eller Montessoriasistenter. Vår målsättning är att alla ska få gå utbildningen till Montessoriasistent. Badankan har individuella kompetensutvecklingsplaner och arbetar målinriktat med dessa. Sedan 2004 bedriver vi ett kompetensutvecklingsprojekt med stöd från EU vilket inneburit stora satsningar på personalens

kompetensutveckling. I år har två av barnskötarna gått Montessori – assistentutbildningen på två dagar. Detta är en introduktionskurs i pedagogiken.

Badankan har en kompetensutvecklingsplan. Kompetensutvecklingsplanen revideras och föredras för styrelsen en gång per år. Styrelsen tar då tillsammans med förskolechefen ställning till vilken kompetensutveckling som ska ske utifrån behov och ekonomiska förutsättningar.

Vi har på förskolan en guldgruva av kultur och hoppas kunna fortsätta bygga broar mellan olika kulturer, där barnen kanske i framtiden ska kunna ha utbyte av vårt tidigare samarbete med pedagoger i andra länder, genom att bli nyfikna och ta kontakt med barn i andra länder.

Vi vill förebygga rasism genom att aktivt förmedla värden som tolerans, hjälpsamhet, lagarbete och människors lika värde. Konkret sker detta i det lilla formatet varje dag genom enkla medel som att träna på att vänta på sin tur, dela på redskap/material, uppmuntra att göra saker gemensamt som att hjälpas åt att torka upp när någon har spillt.

Personalen har två hela dagar avsatta per termin för planering. Dessa dagar är förskolan stängd. Utöver detta sker personlig vidareutbildning genom föreläsningar, kurser och andra studier. Detta läsår har personalen diskuterat värdegrunden. Hur vi vill att vår förskola ska uppfattas av barn, föräldrar och personal, och hur vi gör för att uppnå detta.

Personalen har, i stort sett, samma arbetstider varje dag för att skapa trygghet för barnen. Barngrupperna är lagom stora för att personalen ska ha möjlighet att tillgodose varje barns behov. Vi vill skapa en lugn, trevlig och stressfri miljö. Pedagogerna föregår med gott exempel genom att hålla rösterna nere och röra sig stillsamt i miljön. Barnen lämnas på förskolan senast klockan 8.30. Vi har samma rutiner varje dag. Rutinerna är väl fungerande och genomtänkta för att undvika stress. Att skapa lugn där alla barnen får ta den tid som behövs vid maten, för toalettbesök och påklädning är viktigt.

2.4 Lokaler och miljö

Badankan hyr sina lokaler på Humblegatan 19-21 av Sundbybergs kommun via Kommunlokaler. Badankan är granne med förskolan Klippan och Lilla Alby skola.

Lilla och stora avdelningen disponerar 2 respektive 3 rum för sin verksamhet. Dessutom rymmer lokalerna en gemensam entré, ett kök och ett antal avgränsade personalrum. Lokalerna är väl lämpade för verksamheten, men anpassas efter behov.

Utemiljön består av en förrådsbyggnad, en asfalterad gårdsplan, en naturtomt, några mindre odlingar och ett antal lekredskap t.ex. sandlåda, lekstugor. I närheten av Badankan finns Tuvanparken och trevliga promenadstråk utmed Bälstaån/Ulvsundasjön.

Lokalerna hos Badankan är idag anpassade för barn med funktionshinder.

3 Arbetet i förskolan

3.1 Verksamhetens utveckling under året

Personalen hade två planeringsdagar i början av höstterminen, där man diskuterade förskolans värdegrund. Målet var att kunna sätta ord på hur vi vill att förskolan ska uppfattas av barn, föräldrar och personal, och hur vi konkret gör för att uppnå det. Diskussionen fortsatte sedan med de äldre barnen på förskolan. Gemensamt tog vi fram en rad trivselregler som vi gick igenom och satte upp i klassrummet för att vi ska kunna påminna oss om dem.

På föräldramötet på stora avdelningen tog vi åter upp frågan om värdegrunden, och föräldrarna fick i små grupper diskutera detta utifrån begreppen respekt, trygghet och gemenskap. En rad olika tankar och förslag kom fram och dessa dokumenterades och delades ut till alla föräldrar på stora avdelningen.

Under höstterminen har femåringarna gått på tre klassiska konserter, där de bjöds på levande musik från etablerade musiker. Tre- och fyraåringarna har varit på teaterföreställning i Kulturcentrum, Hallonbergen. Alla barn på stora avdelningen har arbetat kring ämnet dinosaurier genom att läsa om dem, rita av dem och skapa ett dinosaurielandskap. De äldsta barnen fick besöka dinosaurieutställningen på Naturhistoriska Riksmuséet. Vårterminen 2011 kommer vi att fortsätta med detta ämne och göra en tidslinje för att ge barnen ett konkret tidsperspektiv.

Fyra- och femåringarna har tränat på almanackan: veckodag, datum, månad, årtal, namnsdag. Vi har pratat mycket om traditioner och varför vi firar Advent, Lucia och Jul. När vi diskuterade kom vi även in på att man firar jul på olika sätt i olika delar av världen. Femåringarna har varit på krubbvisning i Sundbybergs kyrka.

De äldre barnen har fortsatt att ha rytmik en gång i veckan, trots att vi inte längre har möjlighet att hyra gymnastiksal. Ett separat rum mellan avdelningarna iordningställdes för lek och rytmik, och utrustning köptes in. Utflykt sker en gång i veckan till närliggande park, barnen har med sig matsäck med mellanmål.

På lilla avdelningen har barnen börjat gå kortare promenader, baka och besöka biblioteket. Tack vare det separata lek- och rytmikrummet har även de yngre barnen fått möjlighet att träna sin grovmotorik mer organiserat än tidigare.

Förskolan har som mål att fortsätta projektet med att förbättra både inne- och utemiljön. Vi har även som mål att utveckla skapande- och experimentdelen i verksamheten samt rutiner för dokumentation av verksamheten på förskolan. Dessutom kommer vi att arbeta vidare med likabehandlingsplanen.

3.2 Badankans värdegrund och uppdrag

Badankan planerar sitt arbete utifrån läroplanen Lpfö-98 (förskolans läroplan).

”Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt finna en vilja att hjälpa andra.” Lpfö-98, sid 11.

”Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka tankar, åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.” Lpfö-98, sid 14.

”I förskolans uppdrag ingår att såväl utveckla barns förmågor och barns eget kulturskapande som att överföra ett kulturarv – värden, traditioner och historia, språk och kunskaper – från en generation till nästa. Det svenska samhällets internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald.” Lpfö 98.

Badankans pedagogiska upplägg tar sin utgångspunkt i de idéer som ges av Montessoripedagogiken, dvs grundtanken att barn utvecklas harmoniskt och socialt, om de får möjlighet att arbeta i en stimulerande miljö där de har frihet att utvecklas efter sina egna förutsättningar.

Personalen har arbetet med sina värderingar och mål som är tre stycken ledord:

Utvecklingsbara som för oss betyder att vi är öppna för konstruktiv kritik och ser lösningar, genom att vara kreativa.

Tillmötesgående är att vi ska vara respektfulla och ser individen genom empati och lyhördhet.

Professionella är att vi är kompetenta ansvarsfulla förtroendeingivande genom målmedveten pedagogik och metodik.

Våra värderingar ligger till grund för vårt dagliga arbete som leder till en stimulerande miljö för barnen, personalen och föräldrarna.

Enligt Lpfö har föräldrar rätt att delta aktivt i förskolans verksamhet. Badankans upplägg som ett föräldrakooperativ innebär implicit att föräldrar och personal jobbar tätt tillsammans för att stödja barnens utveckling och möjligheter.

Att vara förälder på Badankan innebär att vara aktiv i kooperativet och vara införstådd med pedagogikens syfte. Badankans föräldrar drivs av en övertygelse om att ett starkt föräldraengagemang skapar en kvalitativ verksamhet. Med grund i den uppfattningen deltar alla föräldrar i olika arbetsgrupper som vi kallar Koopgrupper och som syftar till att hela tiden förbättra villkoren för barnen och personalen på vår förskola. Vårt gemensamma engagemang för dessutom med sig andra fördelar som till exempel att vi lär känna våra barn och varandra bättre och att vi kan känna stolthet i den förskoleverksamhet som vi utvecklar och driver.

Utöver de fördelar som föräldrakooperativet för med sig har Badankan särskilt utformade rutiner och riktlinjer i kontakten med föräldrar för bl.a.:

- Inskolning
- Vara med sitt barn en dag på förskolan (uppskattat)
- Individuella utvecklingssamtal
- Föräldramöten
- Verksamhetsplan
- Förbättringsarbetet genom kooperativet
- Föräldrarhandbok

3.3 Barns utveckling, lek och lärande

Maria Montessori visste det varje förälder vet, nämligen att barn är nyfikna, fulla av upptäckarglädje och ivriga att pröva på och lära sig nya saker. De har spontan lust att utforska världen, att lära sig leva. Det är viktigt att vi vuxna stimulerar och uppmuntrar detta. När man har lust att lära går det lätt. Vad som behövs är trygghet, lugn och ro, samt en meningsfull sysselsättning. I en Montessoriförskola ges barnen tillfälle att själva upptäcka hur saker och ting ligger till, då upplever de vad arbetsglädje vill säga.

- **Det absorberande sinnet** - Barnet har under de sex första levnadsåren en unik förmåga att "ta emot" sin omgivning genom sitt mottagliga – absorberande – sinne. När barnet är omkring sex år behöver barnet i likhet med vuxna en medveten viljeanssträngning vid sin fortsatta inläring.
- **Utveckling i egen takt** - Redan från födseln tar barnet själv aktiv del i sin utveckling genom att utforska och upptäcka sin omgivning. Den vuxnes roll är att stimulera barnets livsviktiga strävan efter utveckling. Montessorimiljön, både ute och inne, är därför skapad för barnen med utgångspunkt från deras behov, där de kan "gå på upptäcktsfärd" i egen takt.
- **De känsliga perioderna** - De första levnadsåren präglas av utvecklingsstadier som kan kallas känsliga perioder, som uppträder vid ungefär samma ålder hos alla barn. Medan en känslig period pågår känner barnet ett oemotståndligt behov av att utforska ett nytt kunskapsområde. De känsliga perioderna omfattar språk, rörelse, ordning, fascination för små föremål, socialt beteende samt strävan att förfina sinnen. Det är viktigt att barnet får stöd och stimulans i just det som för ögonblicket intresserar det.

Målet med verksamheten i förskolan är att barnen skall utvecklas till självständiga, trygga och empatiska individer.

För att möjliggöra utforskning och stimulera barnens utveckling till självständiga individer använder Badankan övningar och hjälpmedel, anpassade för barnens behov i olika åldrar:

- Det dagliga livet: Övningar i exempelvis av- och påklädning, seder och bruk, att baka, hålla och putsa.
- Våra sinnen: Sensoriskt material som stimulerar och förfinar syn, hörsel, smak, lukt, och känsel, varje sinne för sig.
- Kultur: Geografi, zoologi, botanik, biologi, klockan och olika typer av experiment. Lära känna, utforska, upptäcka och få förståelse för närmiljön och vår omvärld.
- Skapande verksamhet: Måla med olika tekniker, arbeta med lera, sy, väva. spika m.m.
- Språk: Övningar och material som följer barnets språkutveckling och är anpassade efter barnets intresse.
- Matematik: Sinnrikt material som följer barnets mognad och intresse. Från konkret till mindre konkret utvecklar det barnets förmåga till abstraktion.

Materialen är gjorda så att barnen själva kan kontrollera om de gjort rätt. Det betyder mycket för barnens självkänsla att slippa vara hänvisad till andra människors värderingar av sitt arbete. Denna självkontroll skapar självständighet och självförtroende hos barnet.

Leken är en viktig del för att ge barn möjlighet att uttrycka och bearbeta upplevelser, känslor och erfarenheter. Vi har en härlig gård med både asfalt, klippor, gräs, träd, rabatter och buskar. Här kan barnen utvecklas grovmotoriskt genom att cykla, klättra i träd, bestiga ett klippblock, sitta i sandlådan, gräva och bygga eller under ett träd på gräsmattan och leka i lugn och ro.

Vi har ett separat lek- och rytmikrum som innehåller en rad olika traditionella leksaker som t.ex. Lego, byggklossar, spel o.s.v. samt rytmikustrustning som gör det möjligt att bl.a. träna balans och kullerbyttor.

3.4 Barns delaktighet och inflytande

Barnen väljer själva vad de vill arbeta med. Personalen sitter ofta med för att inspirera barnen och vara handledare (se vidare avsnitt 3.3 och 3.7).

Under höstterminen har barnen fått diskutera hur de vill att det ska vara på förskolan och hur barn och personal ska uppträda mot varandra. Detta resulterade i gemensamt framtagna trivselregler.

3.5 Jämställdhet mellan flickor och pojkar

Läroplanen säger att vi skall motverka könsmonster och könsroller. Flickor och pojkar skall i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsmonster. Vad är traditionella könsmonster och hur uttrycker det sig i vårt arbete med barnen? Hur ska vi utveckla en medvetenhet?

Montessorimaterialet är utformat så att det lockar båda könen. I vår miljö har vi observerat att pojkar och flickor gör samma saker. På lilla avdelningen finns utklädningskläder

som är könsneutrala. Syftet är att de, istället för att klä ut sig till stereotypa roller, ska lära sig av- och påklädning på ett lekfullt sätt.

3.6 Förskolemiljön

Montessorimiljön gör det möjligt för barnen att själva, med Montessoriläraren som handledare, tillgodose sina behov och utveckla sina möjligheter. Miljön ordnas så att barnen upplever trygghet och ger stimulans. Möbler, redskap och föremål är avpassade till barnens storlek och är gjorda av naturliga material. Genom sin lättillgänglighet inbjuder miljön till frihet för barnen att välja sysselsättning, enskilt eller i grupp, både inne och ute. Social träning ingår som en naturlig del i de åldersblandade grupperna som omfattar åldrarna 1-3 år, respektive 3-6 år.

I Montessorimiljön har barnet frihet att utforska och upptäcka sin nära omgivning med alla sinnen för att sedan gå vidare och upptäcka omvärlden i ett allt större perspektiv.

3.7 Personalens förhållningssätt

Badankans Montessorilärares uppgift är främst att vara handledare, dvs. observera, inspirera och stimulera barnet i dess utveckling. All onödig hjälp verkar hämmande i utvecklingen. Läraren undviker därför att ingripa i barnets aktiviteter i onödan. "Hjälp mig att hjälpa mig själv" är en Montessoritanke som grundar sig på det faktum att ingen kan lära någon annan något.

Resultatet av arbetet med barnen och deras inläring, är att vi observerar barnet/barnen och kan på så vis ligga steget före. Vi planerar verksamheten och miljön utifrån barnens behov. Målet är att ta tid till observation.

Personalen visar stor respekt och tillit gentemot varandra, barn och föräldrar. Man ger barnen tid att själva utföra och lösa uppgifter och finns hela tiden med som handledare. Personalen hjälper barnen att själva reflektera över sina handlingar genom att finnas tillhands och bekräfta det som sker. Barnen uppmuntras att hjälpa varandra, de inväntar sin tur och stör inte de andra barnen. Tilliten till barns förmåga att klara av saker är stor. Detta gör att barnen växer med sin mognad och hjälper varandra på ett respektfullt sätt. Genom att personalen ständigt är närvarande kan de omedelbart ingripa om de ser ett oönskat beteende. Detta minskar risken för kränkning och mobbning.

3.8 En mångkulturell förskola

Vi vill öka barnens perspektiv på världen och bygga broar mellan olika kulturer. Detta gör vi genom att rita flaggor, titta i kartböcker och andra faktaböcker.

3.9 Likabehandlingsplan

Pedagogerna är ansvarstagande vuxna som lyssnar till varje barn. All personal tar bestämt avstånd från alla former av kränkande behandling och tar hänsyn till det enskilda barnets behov. Förskolans verksamhet främjar goda relationer, trygg miljö, demokrati och jämlikhet. Vi har tydliga umgängesregler. Vi arbetar aktivt med kamratrelationer och känslor. Vi samtalar och personalen medlar vid konflikter. Vi

uppmuntrar barnen att hjälpa varandra och att bry sig om varandra. De vuxna är förebilder för barnen och visar empati samt respekterar andra barn och vuxna.

Allt detta skapar tillit och trygghet för både barn och vuxna.

3.10 Åtgärder och utvecklingsmål

- Dokumentera observationerna. All personal ska observera och förstå innerbörden av en observation.
- Stimulera och finna nya former för skapa engagemang hos föräldrar
- Kontinuerlig fortbildning. Kommunikation i vardagen på personalmöte och studiedagar.
- Montessorioövningarnas betydelse ska vi diskutera gemensamt på personalmötena för att höja kompetensnivån.
- Vi ska observera barns lek. Tillsammans med föräldrarna ska vi förbättra utemiljön.
- Vara lyhörda och ta oss tid till att lära känna varandra så att vi har ett tydligt mål att sträva mot.
- Vi kommer att observera om vi vuxna använder samma tonläge och pratar på samma sätt till pojkar och flickor.
- Pedagogerna diskuterar kontinuerligt sitt förhållningssätt för att motverka traditionella könsmonster
- Vi ordnar den pedagogiska miljön på förskolan så att både pojkar och flickor lockas att arbeta med de olika materialen.
- Vi har böcker med både pojkar och flickor i huvudrollen.
- Vi har ett medvetet förhållningssätt till pojkar och flickor när vi pratar. Exempel : "Tack Kalle för att du hjälpte Lisa med skorna". "Oj vad du är stark Lisa som lyfter stolen".
- Skaffa mer information om könsroller och genusfrågan.
- Dokumentation på förskolan är ett verktyg för att synliggöra flickors och pojkars möjligheter på förskolan.
- Lyssna på musik från andra länder. Smaka på mat som vi inte är vana vid här i Sverige.
- Vi hoppas öka förståelsen för andra kulturer och på det sättet förebygga rasism eftersom rasism oftast bygger på rädsla och okunskap.
- Pedagogerna ska observera barnen under hela terminen för att få ett bättre underlag inför utvecklingssamtalen.

Åtgärdat:

- Ta fram personalhandbok som skall ge ny personal en bra start till rutinerna och vilka anställningsregler som gäller på Badankan.

4 Uppföljning och kvalitetssäkring

4.1 Ledarskap

Styrelsen följer upp förskolechefens arbete och den övriga verksamheten regelbundet under året. Uppföljningen sker normalt på de ordinarie styrelsemötena.

4.2 Ekonomi

Föreningens revisorer reviderar ekonomin och styrelsens förvaltning av verksamheten en gång per år. Resultatet redovisas i en revision som presenteras på föreningsstämman.

Styrelsen bevakar noggrant ekonomins utveckling under året och kan vid behov öka eller minska förskolans utgifter i enlighet med målet att ha en sund ekonomi i föreningen.

4.3 Verksamhet

Alla föräldrar har en gång per år på föreningsstämman möjlighet att följa upp och utvärdera styrelsens arbete. På föreningsstämman beslutar föräldrarna om styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet eller inte. Som beslutsunderlag tar styrelsen och förskolechefen fram en verksamhetsberättelse.

Vartannat år, eller oftare vid behov, ges alla föräldrar möjlighet att tycka till om verksamheten via en enkät. Enkäterna sammanställs och resultatet presenteras för föräldrarna och personalen. Styrelsen och personalen analyserar därefter resultatet och vidtar åtgärder för att förbättra verksamheten. Den senaste enkäten gjordes hösten 2010. Från och med i år genomförs även en personalenkät, som ett led i att värna om den nuvarande personalgruppen.

4.4 Samverkan mellan förskola och hem

Vi har ett föräldramöte per termin på vardera avdelning. Då berättar vi om miljön och vad som händer med barngruppen. Föräldrarna får också mötas och lära känna varandra och ställa frågor. Vi har ett gemensamt föräldramöte under året med extern föreläsare i något aktuellt ämne. Montessorilärarna håller varje år en informationsföreläsning i montessoripedagogiken för föräldrarna. Föräldrarna får regelbundna informationsbrev. Utvecklingssamtal genomförs en gång per termin. Vi uppmuntrar också föräldrarna att vara med en dag på förskolan, för att se sitt barn i sin dagliga miljö, lära känna de andra barnen och veta hur en dag ser ut.

5 Referenser

- [Ref. 1] Verksamhetsplan för Badankan 2009/2010
- [Ref. 2] Badankans revisionsberättelse avseende 2009
- [Ref. 3] Verksamhetsberättelse för Badankan 2009/2010

Likabehandlingsplan för
Sundbybergs Montessoriförskola Badankan
2010

Vad säger Läroplanen?

"Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling." (Lpfö 98)

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn (SFS2006:67) har som ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen ska också motverka alla annan kränkande behandling.

Definitioner

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningarna kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer – när som helst. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. Kränkningar utförs och drabbar såväl barn som vuxna.

Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala och text- och bildburna.

Mobbning och kränkande särbehandling

Mobbning är när en eller fler utsätter en person för kränkande behandling vid upprepade tillfällen. Detta skiljer mobbning från andra former av kränkande särbehandling.

Mobbning kan vara fysisk (slag, knuffar, tjuvnyp, fasthållning, krokben), psykisk (utfrysning, miner, blickar, gester) och verbal (reta, viska, härma, kommentera, skratta).

Diskriminering

Negativ, och därmed kränkande, behandling av personer utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Sexuella trakasserier

Kränkningar grundade på kön eller anspelningar på sexualitet.

Rasism och främlingsfientlighet

Motvilja mot andra folkgrupper, en uppfattning att de är mindre värda, och därmed legitimera förtryck.

Förebyggande arbete

Personalen ska vara goda förebilder och visa tillbörlig respekt mot barnen och mot varandra. På sätt lär vi barnen att visa respekt mot varandra och mot vuxna.

Barnen blir bekräftade och uppskattade för de unika personligheter de är.

Personalen ser, och hälsar på, varje barn varje dag och ser till att få ögonkontakt.

Barn och personal har återkommande gemensamma diskussioner om vilka trivselregler som ska finnas på förskolan och gör utvärderingar av dessa. Trivselreglerna förankras även hos föräldrarna.

Vi diskuterar och tränar empati i olika situationer, t.ex. när någon har gjort sig illa eller är ledsen av annan orsak.

Montessoripedagogiken, som vi arbetar efter, främjar samarbete mellan barnen och att äldre barn ska hjälpa de yngre. De äldre barnen är förebilder, vilket får deras självkänsla att växa, som de yngre ser upp till.

Vid gruppkonstellationer går personalen in och styr upp så att de inte blir statiska och därmed svåra för andra barn att ingå i. Ingen ska bli utanför eller "osynlig". Personalen kan även aktivt arbeta för nya, bättre fungerande, gruppindelningar.

Genom att lokalerna har en öppen planlösning har personalen en bra överblick över vad som händer på olika håll i klassrummet och kan därmed ingripa på ett tidigt stadium.

Rutiner för att upptäcka kränkning

Personalens utspridda närvaro i klassrummet, hallen och ute på gården.

Observera barnen när de arbetar och leker med varandra.

Vara lyhörda för hur barnen tilltalar varandra och vad de säger.

Personalen deltar i grupparbeten och lekar.

Regler för barns vistelse i lek- och rytmikrummet: t.ex. endast två barn får vistas där samtidigt, personal går förbi med jämna mellanrum.

Barnsamtal, utvecklingssamtal och föräldramöten.

Föräldrarna uppmanas att kontakta personalen om deras barn berättar om kränkningar, mot dem själva eller mot någon annan, hemma.

Åtgärdsprogram

Om en kränkning sker när en personal ser och/eller hör detta vidtas åtgärder omedelbart genom att markera med ord och gester att det är ett oacceptabelt agerande. Barnet som utfört kränkningen får frågan hur det skulle kännas om någon gjorde så mot honom/henne och ges tid till eftertanke.

Om upprepade kränkningar, mobbning, sker diskuterar personalen med de berörda barnen dels i grupp, dels enskilt. Om så krävs vidtas åtgärder i form av vuxen inblandning i barnens lekar/aktiviteter och noggrannare observationer. Föräldrarna underrättas och kan i ett senare skede kallas till diskussioner kring hur situationen ska kunna lösas. Samarbetet mellan personalen och föräldrarna är oerhört viktig för att kunna förändra situationen, även om det kan vara jobbigt för föräldrarna till det/de barn som mobbar/kränker.

Skulle det uppstå omfattande problem som berör de flesta barn i gruppen kallas samtliga föräldrar till ett möte för att diskutera mer generella åtgärder. Föräldrar kan även föreslås komma till förskolan och observera sina barn i verksamheten.

Om ett barn t.ex. drar ned byxorna på en kamrat, pekar och skrattar, tar personalen tag i detta omedelbart genom att prata med de berörda barnen om hur fel det är och förklara för den utsatte att han/hon inte gjort något fel och inte behöver skämmas. Dessutom kontaktas föräldrarna till de berörda barnen omgående. Sedan observerar personalen barnen extra noga så att situationen inte uppstår igen.

Vi motarbetar aktivt rasism och främlingsfientlighet genom att undervisa barnen om olika kulturer. Att ge barnen kunskap och kännedom om hur människor lever över hela världen och att vi t.ex. firar högtider på olika sätt och även har olika högtider. Där kommer vi även in på olika religioner. Föräldrar från andra kulturer får gärna komma till förskolan och berätta om sitt hemland och de traditioner man har där. I montessorimaterialet ingår övningar där barnen får rita flaggor från olika länder och titta på bilder från de olika världsdelarna som visar människor, djur, växter, byggnader m.m.

De yngre barnen, 1-3 år, kan oftast inte sätta ord på sina känslor eller förklara varför de gör något. Därför utsätter vi inte dem för den typen av frågor. Däremot kan man visa dem hur ledsen kamraten blev som blev utsatt och träna deras empatiska förmåga.

På lilla avdelningen kan det även finnas barn som biter andra barn. Detta beror oftast på att de är frustrerade över att inte kunna göra sig förstådda verbalt. Om de inte har orden kan de inte förklara sina handlingar och det är nog inte troligt att de förstår varför heller. Den åtgärd vi då sätter in är punktmarkering, så att vi har möjlighet att snabbt stoppa eller förhindra att barnet biter. Vårt syfte är att skydda de andra barnen, men även att förhindra att det bitande barnet får "dåligt rykte". Efter en längre periods punktmarkering brukar bitandet upphöra.

Repressalier

Det får inte förekomma hot om hämnd om någon anmäler övergrepp.

Kvalitetssäkring och utvärdering

Likabehandlingsplanen utvärderas och revideras i samband med kvalitetsredovisningen, vilket sker i början av höstterminen varje år (till kommunen senast 30 september).

Planen diskuteras och aktualiseras även på personalmöten och planeringsmöten eller när en händelse har inträffat.

Föräldrarna görs delaktiga via information på förskolans hemsida, även skriftligen för de som så önskar (vi försöker dra ner på användandet av papper och toner av miljöhänsyn), och på föräldramöten.